

Bureau Buitenland

TERUGKEERBROCHURE

Informatie en tips voor gedetineerden in buitenlandse gevangenissen ter voorbereiding op hun terugkeer!

In deze brochure:	pagina.
• ALGEMEEN	2
• DE PAPIERWINKEL	3
• UW WENSENPAKKET	3
• BEGIN VANDAAG NOG!	3
• TERUGKEER IN DE SAMENLEVING	3
• NAAR WELK LAND?	4
• TERUG VAN WEGGEWEEST:	4
o <i>Woonruimte</i>	
o <i>Inschrijven gemeente</i>	
o <i>Werk zoeken of studeren</i>	
o <i>Geldzaken</i>	
o <i>Gezondheid</i>	
o <i>Kinderen</i>	
TOT SLOT	7

ALGEMEEN

Na een verblijf in een buitenlandse gevangenis, komt het moment van vrijlating en terugkeer in de vrije maatschappij. Dat kan vragen oproepen die wij met deze brochure proberen te beantwoorden. Deze brochure is in de eerste plaats bestemd voor de mensen die uit de gevangenis terugkeren naar Nederland, maar ook voor andere betrokkenen.

Tijdens de detentie werd veel van uw eigen verantwoordelijkheid afgenomen; er werd – in zekere zin– vóór u gedacht, beslist en gedaan. Met uw vrijheid krijgt u ook uw eigen verantwoordelijkheid terug. De reclassering is graag bereid om u van informatie en advies te voorzien en te ondersteunen bij het zoeken van oplossingen voor problemen; het initiatief ligt echter bij u! Schakel waar mogelijk hierbij ook familie en vrienden in; u zult ze ook bij terugkeer in Nederland hard nodig hebben.

De reclassering begeleidt mensen die met justitie in aanraking zijn gekomen. Zij wil daarmee voorkomen dat plegers van strafbare feiten in herhaling vallen en levert daarmee een bijdrage aan een veiliger samenleving.

Bureau Buitenland is onderdeel van Reclassering Nederland en biedt aangepaste reclasseringsbegeleiding aan Nederlanders die in het buitenland gevangen zitten.

De begeleiding kent globaal drie fases.

1. Kort na arrestatie kan Bureau Buitenland informatie, advies en ondersteuning bieden bij het regelen van urgente zaken.
2. Bureau Buitenland kan, indien beschikbaar, reclasseringsvrijwilligers ter plaatse inzetten en in nauwe samenwerking met hen begeleiding bieden. Daarnaast bestaat er een beperkte mogelijkheid voor het volgen van schriftelijke cursussen. Dit vindt plaats in samenwerking met de Stichting EABT (Stichting Educatie Achter Buitenlandse Tralies).
3. In de laatste fase van de detentie, kan Bureau Buitenland begeleiding bieden die gericht is op een goede terugkeer in de Nederlandse samenleving.

De reclassering/Bureau Buitenland kan alleen iets voor u betekenen als u het daarvoor bestemde reclasseringsformulier volledig invult en voorzien van uw handtekening terugstuurt. Het formulier wordt u uitgereikt tijdens het eerste bezoek dat de consulaire medewerker van de ambassade aan u brengt, of u kunt het verkrijgen via de reclasseringsvrijwilliger indien deze eerder ter plaatse is.

Het is ook mogelijk het formulier toegestuurd te krijgen. Dat kunt u schriftelijk en telefonisch aanvragen bij Bureau Buitenland. De adresgegevens vindt u achterin deze brochure.

Nazorg na terugkeer is een taak voor de gemeente waar u (opnieuw) gaat wonen.

Daarvoor hebben de gemeenten nazorgcoördinatoren aangesteld. Wanneer u nazorg denkt nodig te hebben dan kan Bureau Buitenland hierbij bemiddelen. Neem dan tijdig voor uw vrijlating hierover contact op met Bureau Buitenland.

Na terugkeer in Nederland kunt u nog maximaal 3 maanden gebruik maken van informatie en advies van medewerkers van het Bureau Buitenland.

Nederland kent veel regels en regelingen en daarmee gaat vaak veel papierwerk gepaard. Indien nodig kunt u met vragen terecht bij de consulaire medewerker van de Nederlandse ambassade of consulaat, of indien u bezoek krijgt van een reclasseringsvrijwilliger, kunt u ook bij hem of haar met uw vragen terecht. Daarnaast is er de mogelijkheid om schriftelijk met Bureau Buitenland contact op te nemen.

DE PAPIERWINKEL

De volgende gegevens kunnen nodig zijn (bijv. voor inschrijving bij gemeente of aanvraag uitkering):

- een origineel en geldig identiteitsbewijs (paspoort of Europese- of Nederlandse identiteitskaart)
- een geldig verblijfsdocument
- een origineel document waarop het burgerservice-nummer ⁽¹⁾ vermeld staat. Dat kan een bewijs zijn (verkrijgbaar bij de Belastingdienst) een jaaropgave of een identiteitsbewijs waarop het burgerservice-nummer staat aangegeven
- het buitenlandse vonnis
- het ontslagbewijs uit de gevangenis of een detentieverklaring waarop de einddatum van uw detentie aangegeven staat
- het inschrijfbewijs UWV Werkbedrijf (voorheen Centrum voor Werk en Inkomen, CWI)
- het inschrijfbewijs zorgverzekering
- een bewijs van inschrijving in de betreffende gemeente
- recente bankafschriften, liefst van de laatste drie maanden.

Tip:

Let op de geldigheid van de documenten. Kopieën worden vaak niet geaccepteerd.

Berg alle papieren op in een stevige map; bewaar ze zorgvuldig en maak er een fotokopie van!

UW WENSENPAKKET

Na een kort of lang verblijf in een buitenlandse gevangenis hebt u ongetwijfeld behoefte aan informatie. U wilt mogelijk hulp of ondersteuning bij de terugkeer naar Nederland, bij het zoeken van woonruimte, bij het zoeken van werk en/of terzake studie, geldzaken, gezondheidszorg en regelingen betreffende eventuele kinderen.

Voor alle duidelijkheid: de reclassering beschikt niet over woningen, banen, artsen, geld. Andere – gemeentelijke - organisaties hebben taken op dat gebied. De reclassering kan u wel informeren, de weg wijzen, ondersteunen bij het contact leggen met deze organisaties.

BEGIN VANDAAG NOG!

Het aanmelden en invullen van formulieren kost tijd, maar u kunt nu al beginnen met de voorbereiding. Wacht niet tot uw invrijheidstelling. U bent al op de goede weg als u zich voor informatie en advies hebt aangemeld bij Reclassering Nederland/Bureau Buitenland. Het formulier daarvoor hebt u gekregen van de Nederlandse ambassade of het consulaat of via de reclasseringsvrijwilliger. Het formulier dient om informatie over uw situatie verstrekken. Op grond daarvan kunnen we overleggen wat u zelf al tijdens uw detentie kunt ondernemen in verband met uw terugkeer en waar u mogelijk ondersteuning kunt gebruiken.

TERUGKEER IN DE SAMENLEVING

De condities waaronder de terugreis naar Nederland kan worden gemaakt hangen vaak samen met de vraag "op grond waarvan u de gevangenis kunt verlaten". Meestal omdat de straftijd is uitgezeten of omdat u vervroegd (voorwaardelijk) wordt vrijgelaten. Andere mogelijkheden zijn vrijspraak of afzien van strafvervolging of overplaatsing naar een Nederlandse gevangenis. Wanneer u de rest van uw straf in Nederland kunt uitzitten, wordt de voorbereiding op uw terugkeer in de samenleving begeleid door de medewerker maatschappelijke dienstverlening in de Nederlandse gevangenis.

1. Uw burgerservice-nummer (voorheen sofi-nummer) staat in uw Nederlandse paspoort of op uw identiteitskaart en bestaat uit 9 cijfers. Ook staat dit nummer op een loonstrook of jaaropgave.

De voorwaarden die gesteld worden aan uw vrijlating verschillen van land tot land. Overleg daarover tijdig met de medewerker van de Nederlandse ambassade of het consulaat of met de reclasseringsvrijwilliger waarmee u contact hebt. Zij kunnen u over de bijzonderheden informeren. Het is belangrijk om een ontslagbewijs uit de gevangenis te hebben. Als u dat niet automatisch krijgt, dan moet u er om vragen. Wanneer de gevangenis u dit desondanks niet heeft meegegeven, dan kunt u bij Bureau Buitenland om een detentieverklaring vragen.

Tip:

Bewaar uw ontslagbewijs of detentieverklaring goed, u hebt het nodig bij inschrijving bij het UWV Werkbedrijf.

Het is zinvol om Bureau Buitenland tijdig op de hoogte te stellen van uw terugkeerdatum naar Nederland. Wij kunnen dan alvast met u meedenken of er zaken op de rails gezet kunnen worden. Liefst horen we het drie maanden van tevoren!

NAAR WELK LAND ?

De eerste maar ook belangrijkste vraag is: "mag ik Nederland (weer) in?" Voor Nederlanders met een geldig Nederlands paspoort is dat geen probleem. Het kan zijn dat u niet in het bezit bent van een Nederlands paspoort maar een verblijfsvergunning hebt. Wanneer uw verblijfsvergunning tijdens uw detentie verloopt dan kunt u via de ambassade een Verzoek tot Wedertoelating indienen. Overleg daarover tijdig met ambassademedewerkers.

Het kan zijn dat u gewoon de gevangenis uit mag, maar het kan ook zijn dat u op trein of vliegtuig wordt gezet. Het is belangrijk dat u voldoende geld hebt om eenmaal terug in Nederland naar uw woonadres te reizen. Het kan ook zijn dat u vanuit het buitenland naar Nederland komt om u uw straf verder hier uit te zitten. In dat geval wordt het vervoer door Justitie geregeld.

Probeer er ook tijdig over na te denken hoe u gekleed zult gaan. Welk jaargetij is het? Hebt u nog voldoende kleding? Mogelijk kunnen familie of vrienden hier wat aan doen. Lukt dat niet, overleg dan met ambassademedewerker of reclasseringsvrijwilliger.

Indien te verwachten is dat u bij aankomst op Schiphol of elders in Nederland nog boetes belastingschulden of gevangenisstraf heeft open staan is de kans groot dat u direct weer wordt aangehouden. In dat geval kan overleg met Bureau Buitenland zinvol zijn, in de meeste gevallen kunnen wij uitzoeken wat de stand van zaken is. Indien blijkt dat u nog boetes hebt openstaan of gevangenisstraf moet uitzitten is het echter praktisch onmogelijk om afspraken te maken over uitstel. Wel weet u dan op grond van de gegevens waar u aan toe bent en daar kunt u dan bij uw terugkomst rekening mee houden.

TERUG VAN WEGGEWEEST.

Als u weer terug bent in Nederland en als vrij mens terug in de samenleving komt, dan komt u zeker voor een aantal keuzes te staan en zult u allerhande zaken moeten regelen en oplossen. Een aantal daarvan zullen we hieronder bespreken. Schroom niet om contact met ons op te nemen wanneer u vragen hebt.

Woonruimte

Kunt u na vrijlating terug naar huis bij uw gezin, ouders of partner, dan hebt u geluk. Want huisvesting is in Nederland, zeker in de randstad, nog altijd een groot probleem. Als u geen onderdak meer hebt na uw gevangenschap moet u zich (in een zo vroeg mogelijk stadium tijdens de detentie) bij een woningbouwvereniging - in de gemeente waar u wilt gaan wonen - laten inschrijven als woningzoekende. Voordeel kan zijn dat u een bepaalde wachttijd opbouwt en mogelijk wat hoger op 'de wachtlijst' komt. Formulieren kunt u zonodig vragen

via Bureau Buitenland. Het is niet in iedere gemeente mogelijk om u al tijdens de detentie in te laten schrijven.

Toewijzing van woonruimte gebeurt in de meeste gemeenten op basis van ingezonden woonbonnen. Zo'n bon kunt u vinden in de wekelijkse huis-aan-huis bladen of woonkranten. In de meeste gevallen lukt het bemachtigen van woonruimte niet aansluitend op de detentie. Het huren van een kamer kan een (voorlopige) oplossing betekenen. De mogelijkheden hiervoor zijn niet groot. Het is wel mogelijk om in de eindfase van uw detentieperiode iemand te machtigen uit uw eigen kennissenkring die op het woningaanbod kan reageren. Het contract ondertekenen moet u echter zelf doen.

Sommige ex-gedetineerden willen – gelet op hun geschiedenis – liever niet zelfstandig wonen, maar in een groep met deskundige begeleiding. De mogelijkheden zijn beperkt, maar vraag het aan Bureau Buitenland en wij zullen nagaan wat we kunnen doen.

Als er helemaal niets op tijd geregeld kan worden, zal een beroep gedaan moeten worden op een noodopvangvoorziening (gemeentelijke- of Leger des Heils voorzieningen in het dak- en thuislozencircuit). Ook hiervoor geldt dat Bureau Buitenland een bemiddelingspoging voor u kan ondernemen. Er is echter een tekort aan plaatsen zodat reserveren van een bed meestal niet lukt. Wij kunnen u wel ondersteunen met adressen en met de aanmelding.

Inschrijven gemeente

Het eerste dat U moet doen wanneer u aankomt in de plaats waar u (weer) gaat wonen is u (opnieuw) laten inschrijven in het bevolkingsregister. De meeste gemeenten schrijven u na een afwezigheid langer dan 6 maanden ambtshalve uit. U bent verplicht u binnen 5 dagen na terugkomst opnieuw in te schrijven! Neem uw ontslagbewijs uit detentie en identiteitsbewijs mee. Zolang u niet bent ingeschreven, kunt u geen aanspraak maken op gemeenschappelijke- en gemeentelijke voorzieningen.

Werk zoeken of studeren

Terug in Nederland moet u zich o.a. direct laten inschrijven als werkzoekende bij het UWV Werkbedrijf. Documenten die hierboven genoemd staan onder het kopje "papierwinkel" zijn nodig voor de inschrijving. Als voorbereiding kunt u nadenken over wat voor werk u zou kunnen doen.

Let op: voor sommige functies is het nodig om een Verklaring omtrent het gedrag (VOG) te overleggen aan de werkgever. Tussen een aantal landen bestaat een verdrag waardoor ook buitenlandse veroordelingen op een strafblad in Nederland terechtkomen! Dat kan leiden tot een weigering om een VOG af te geven. In dat geval is het aan te raden eerst een 'werkgeschiedenis' op te bouwen door via een uitzendbureau te gaan werken.

Voor inschrijving bij een uitzendbureau is nodig:

- geldig identiteitsbewijs
- burgerservice-nummer
- bankrekeningnummer
- bankpasje
- naam van de betreffende zorgverzekeraar
- curriculum vitae (overzicht diploma's en werkervaring).

Als u eerst nog bijgeschoold wilt worden of wilt gaan studeren:

Onder bepaalde voorwaarden kan dat bij onder andere een ROC (Regionaal Opleidingscentrum, gevestigd in alle grotere gemeenten. Al tijdens uw detentie kunt u hierover informatie vragen bij Bureau Buitenland. Dat kan na terugkomst ook bij het UWV Werkbedrijf.

Geldzaken

Wanneer u niet direct aan het werk kunt, of over weinig middelen beschikt, kunt u een bijstandsuitkering aanvragen via het UWV Werkbedrijf. Een beslissing over een aanvraag vergt veelal enkele dagen of weken (maximaal 8 weken). U kunt daarom vragen om een voorschot op de definitieve regeling.

Als u helemaal niets meer bezit, geen kleding, geen schoenen, etc. kunt u bovendien verzoeken om bijzondere bijstand. Voorafgaand aan uw vrijlating en terugkomst naar Nederland is daar –over het algemeen– niets aan voor te bereiden: u moet zelf naar het ‘loket’ toe.

Hebt u schulden, dan is het mogelijk om deel te nemen aan een schuldsaneringsprogramma. Vraag hier naar bij de instantie waar u een bijstandsuitkering aanvraagt. Het is vrijwel onmogelijk om in Nederland te functioneren zonder bank- of girorekening. Hebt u na terugkeer uit de gevangenis geen geldige bank of girorekening (meer), vraag er dan snel een aan.

Belastingdienst

Wanneer u voor uw detentie van de belastingdienst huurtoeslag, kindertoeslag, kinderopvangtoeslag en/of zorgtoeslag ontving, dan had u daarop tijdens uw detentie geen recht meer. Indien u na uw detentie weer in aanmerking denkt te komen voor een of meerdere toeslagen, dan kunt u die aanvragen bij de belastingdienst. Het adres is:

Belastingdienst Toeslagen, antwoordnummer 21230, 6400 TH Heerlen.

Telefoon 0800-0543, Internet www.toeslagen.nl

Gezondheid

Vanaf 1 januari 2006 bestaan er geen ziekenfondsverzekering en geen particuliere ziektekostenverzekeringen meer maar één verzekering voor iedereen: de zorgverzekering. De zorgverzekering is vergelijkbaar met het oude basispakket van het ziekenfonds. Men kan een aanvullende verzekering afsluiten (b.v. voor tandartskosten) en kiezen voor een eigen risico. Kinderen onder de 18 jaar zijn gratis meeverzekerd.

Het is belangrijk én verplicht om verzekerd te zijn tegen ziektekosten. Daarmee worden o.a. de kosten vergoed van huisarts, medicijnen, hulpmiddelen en een behandeling of opname in het ziekenhuis.

Vanaf de datum van uw detentie hebt u de verzekering moeten opschorten. Na uw detentie dient u zich zo spoedig mogelijk weer aan te melden. Mensen die niet verzekerd zijn kunnen hiervoor een boete opgelegd krijgen.

Een detentie in het buitenland is vaak een zware beproeving en kan het risico met zich meebrengen een besmettelijke ziekte op te lopen. Te denken valt hierbij aan tuberculose, hepatitis B, HIV-infectie. Het is aan te raden, zeker wanneer u buiten West-Europa gedetineerd bent geweest, een keuring aan te vragen bij de huisarts of (als u dat liever doet) telefonisch te informeren naar de mogelijkheid hiertoe bij de GGD in uw woonplaats.

Als gevolg van uw detentie kunnen er ook psychische problemen na vrijlating gaan opspelen: nachtmerries, slapeloosheid, depressiviteit. Zoek vooral mensen met wie u hierover vertrouwelijk kunt praten. Wij adviseren u hierover met uw huisarts te spreken!

Kinderen

Als u kinderen hebt kan het zijn dat het verblijf in de gevangenis aanleiding was tot het treffen van tijdelijke voorzieningen in de voogdij (uitoefenen van gezag). Dat was nodig omdat er anders geen belangrijke beslissingen konden worden genomen. Kinderbijslag bijvoorbeeld wordt niet uitgekeerd als niet in de voogdij is voorzien.

Na terugkeer in Nederland moet een en ander dan opnieuw worden beoordeeld; tijdig contact opnemen met betrokken instanties is van groot belang.

Tot slot

En verder? We hebben in deze brochure veel onderwerpen behandeld, maar we zijn daarmee zeker niet compleet. Wilt u meer weten, neem dan tijdig contact op met Bureau Buitenland. Wij helpen u, voor zover mogelijk, graag verder. Wij zijn ons ervan bewust dat we van u in veel gevallen persoonlijke en vertrouwelijke informatie gekregen hebben. Dat is nodig om u informatie en advies te kunnen bieden en om met andere dienstverlenende instanties samen te kunnen werken en voor u zo goed mogelijk te bemiddelen. Tot uw geruststelling: alle medewerkers bij de reclassering (en dat geldt ook voor de reclasserings-vrijwilligers) hebben een geheimhoudingsplicht naar derden. De reclassering heeft een goedgekeurde Privacyregeling. Wij bewaren alle gegevens vijf tot zeven jaar. Als u zeven jaar (na de detentie) geen contact meer met ons hebt gehad, dan zullen wij uw dossier vernietigen.

Wanneer u niet tevreden bent met de behandeling van uw zaken door ons, dan kunt u hierover altijd eerst overleggen met de medewerker waarmee u contact onderhoudt. Wordt uw kwestie dan niet tot tevredenheid opgelost, dan kunt u uw bezwaren voorleggen aan het hoofd van Bureau Buitenland.

Als dit niet het gewenste resultaat oplevert, dan kunt u zich wenden tot de (onafhankelijke):

Klachtencommissie van de reclassering

*Postbus 8345
3503 RH UTRECHT.*

Desgevraagd zal Bureau Buitenland u een brochure over de Privacyregeling of Klachtenregeling toesturen.

Als gedetineerde in het buitenland kunt u gebruik maken van de diensten van Bureau Buitenland. Bij uw terugkeer in uw woonplaats in Nederland bent u voor de nazorg aangewezen op organisaties en diensten van uw gemeente. Mocht u er met de plaatselijke voorzieningen niet uitkomen dan kan Bureau Buitenland u nog een korte periode (maximaal 3 maanden) bijstaan doormiddel van informatie en advies.

Ons adres:

Reclassering Nederland
Bureau Buitenland
Postbus 136,
3500 AC Utrecht
Nederland

Telefoon: +31 (0)30 287 99 00

fax +31 (0)30 287 99 98

secr.bbb@srn.minjus.nl

www.reclasseringnederland.nl

Deze Terugkeerbrochure is een uitgave van Bureau Buitenland van Reclassering Nederland.

Aan deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

Bureau Buitenland kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuiste of onvolledige informatie.

Versie mei 2009